

Procesy stochastyczne

Lista 6

Zad 1. Wykazać, że proces Wienera $W = \{W_t\}_{t \in [0, \infty)}$ nie jest całkwalny w kwadracie, ale jest lokalnie całkwalny w kwadracie.

Zad 2 (Uogólnione twierdzenie o zatrzymaniu całki stochastycznej). Wykazać, że jeśli $X \in \Lambda_T^2$ (jest lokalnie całkwalnym w kwadracie procesem prognozowalnym) i τ jest momentem stopu, to $1_{[0, \tau]} X \in \Lambda_T^2$ oraz

$$\int_0^{t \wedge \tau} X dW_t = \int_0^t 1_{[0, \tau]} X dW_t.$$

Zad 3. Niech τ będzie momentem zatrzymania takim, że $E(\tau) < \infty$. Wykazać, że $I_{[0, \tau]} \in \mathcal{L}_\infty^2$ oraz $\int_0^\tau I_{[0, \tau]}(s) dW_s = W_\tau$. Wywnioskować stąd, że $E(W_\tau) = 0$ oraz $E(W_\tau^2) = E(\tau)$.

Zad 4. Wykazać, że każdy ciągły martyngał lokalny $M = \{M_t\}_{t < T}$, którego trajektorie mają skończone wahanie na każdym przedziale $[0, t]$ jest stale równy M_0 .

Zad 5 (Jednoznaczność rozkładu Dooba-Meyera). Niech $M \in \mathcal{M}_{T, loc}^{2, c}$ wykazać, że z dokładnością do procesów nierozróżnialnych, istnieje co najwyżej jeden proces $\langle M \rangle = \{\langle M \rangle_t\}_{t \in [0, T]}$ taki, że

- 1) $\langle M \rangle_0 = 0$;
- 2) $\langle M \rangle$ ma ciągłe, niemalejące trajektorie;
- 3) $\{M_t^2 - \langle M \rangle_t\}_{t \in [0, T]}$ jest martyngałem.

Zad 6. Wykazać, że jeśli $M \in \mathcal{M}_{T, loc}^{2, c}$, $M \equiv 0$, i $X \in \Lambda_T^2(M)$ to $N = \int X dM \in \mathcal{M}_{T, loc}^{2, c}$, $N \equiv 0$ oraz odwzorowanie

$$\Lambda_T^2(M) \ni X \mapsto \int X dW \in \mathcal{M}_{T, loc}^{2, c}$$

jest liniowe.

Zad 7. Dla dowolnych ciągłych martyngałów lokalnych M i N , wykazać, że

- a) $\langle M, M \rangle = \langle M \rangle = \langle -M \rangle$,
- b) $\langle M, N \rangle = \langle N, M \rangle$,
- c) $\langle M - M_0, N \rangle = \langle M, N - N_0 \rangle = \langle M - M_0, N - N_0 \rangle = \langle M, N \rangle$,
- d) przekształcenie $(N, M) \mapsto \langle N, M \rangle$ jest dwuliniowe,
- e) $\langle M^\tau, N^\tau \rangle = \langle M^\tau, N \rangle = \langle M, N^\tau \rangle = \langle M, N \rangle^\tau$, dla każdego momentu stopu τ ,
- f) Jeśli $X \in \Lambda_T^2(M)$ i $Y \in \Lambda_T^2(N)$, to $\langle \int X dM, \int Y dN \rangle = \int XY d\langle M, N \rangle$.

Zad 8. Niech $M = \{M_t\}_{t < T} \in \mathcal{M}_{T, loc}^{2, c}$, $M_0 \equiv 0$, oraz $t < T \leq \infty$. Wykazać, że

- a) $M_t = \int_0^t dM_s$,
- b) $\int_0^t M_s dM_s = \frac{1}{2} M_t^2 - \frac{1}{2} \langle M \rangle_t$,
- c) $\int_0^t s dM_s = t M_t - \int_0^t M_s ds$,
- d) $\int_0^t M_s^2 dM_s = \frac{1}{3} M_t^3 - \int_0^t M_s ds$.

Zad 9. Uzupełnić dowód wzoru Ito.